

delig anerkjendt, hvilket Bidrag den vilde give til, at Undervisningen kunde komme paa et bedre Trin i hele Finland. Det følger af sig selv, at naar man kan faae sine Lærerkrafter ved at anvende Lærereinder for en billigere Priis og ikke, som det nu mange Gange er Tilfældet, aldeles nedbrudte; men derimod ganske anderledes egnede til kvindelig Undervisning end de nuværende mandlige Lærere, saa maa Undervisningen i det Hele gaae frem. Der er fremkommet flere forunderlige Slutninger om de offentlige og private Seminarier, som jeg ikke i Dieblirket skal gaae ind paa, men jeg troer dog endnu at turde bemærke, at man skal tage sig lidt tagt for at slutte altfor sikkert fra saadant et eller andet enkelt Aar. Overhovedet er det, saa vidt jeg veed, Tilfældet, at der ved de private Seminarier finder en Afgang Sted, der maaskee er tre Gange stærkere end den, der finder Sted ved de kongelige Seminarier. Dette ligger ganske vist i, at den Masse Lærereembeder, som Loven af 1856 dannede ved Drettelsen af nye Underskoleembeder, nu ere besatte, og altsaa kunne unge Mænd, der have faaet Seminarieexamen, ikke strax som for saa Aar siden faae en meget tilfredsstillende Stilling. Derfor er det naturligtvis, at naar først Underskoleembederne ere besatte, saa faae Seminarierne, men baade de offentlige og private, en Lid langt mindre Tilgang, indtil de ved de exceptionaire Forhold fremkaldte, overtallige Lærerkrafter ere forbrugte.

Formanden: Jeg skulde bemærke, at Spørgsmaalet om kvindelige Seminarier ikke foreligger, hverken i Paragrapherne eller i Endringsforslag. Jeg har troet at turde oversee det ligeoverfor det ærede Medlems Udtalelser; men jeg skulde ønske, at dette Spørgsmaal ikke videre blev forfulgt under Forhandlingerne.

S. C. D. Müller: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

S. C. D. Müller: Ja, den ærede Formand har fuldstændig Ret. Jeg forglemte vist at fremhæve det, hvorfor jeg fremdrog dette Punkt, og det var Spørgsmaalet om Nedlæggelse af et af Seminarierne, thi der troede jeg, at der var en Leilighed, hvor Ministeren kunde lade den Tanke, der her foreligger i Andragendet, og som jeg alt tidligere har bragt frem, undersøge. Og jeg troer, skal jeg tillade mig endnu at bemærke, at Sagen ikke er saa umulig at gennemføre, som det forekommer maaskee Flere, da Rigsdagen jo tidligere har understøttet de private Seminarier, hvad jeg blandt Andet seer af Statsrevisionens Betænkning for 1867—68, og da det Offentlige i flere Aar lige indtil 1853 aarligen har udredet 300 Rb. til Drettelsen af en Dannelsesanstalt for Lærereinder i Kjøbenhavn, hvad der fremgaaer af Finansudvalgets Betænkning for 1853—54.

Formanden: Jeg har vel seet Tankeforbindelsen, og jeg har derfor ogsaa ladet det ærede Medlem fremsætte sine Betragtninger; men jeg maatte dog vedblivende formene, at Forbindelsen ikke er saa stærk, at det er paa sin Plads her ved anden Behandling at forhandle dette Spørgsmaal.

Frolund: Jeg vil tillade mig at sige et Par Ord med Hensyn til Forslaget under Nr. 17 til § 20. Jeg har lagt Mærke til, at man meget ofte, naar Sorø Academi kommer paa Tale her i Rigsdagen, kaster venlige Blikke til det. Det har jo en meget stor Formue og kan hjælpe os meget betydeligt i flere Retninger; men i andre Henseender forekommer det mig, at man af og til er temmelig haard mod Sorø Academi. Der er saaledes stillet et Forslag af Udvalgets Fleertal under Nr. 17, som gaaer ud paa at afsknappe Lønnen til Bogholderen og Forvalteren med 200 Rb. Denne Mands Løn er sat til den bestedne Sum af 1,400 Rb., og man vil nu have den nedsat til 1,200 Rb. Vi kunne jo ikke Alle være bekendte med samtlige Forhold rundt om i Landet, men jeg holder mig overbeviist om, at, naar man kjendte